

Mot Mostar!

Fågelskådning i Bosnien Herzegovina den 13 – 20 maj 2017

13 maj

Klockan halv sju – på morgonen – lyfte planet från Arlanda. Då hade vi sammanstrålat i avgångshallen, somliga hade åkt med egen bil, Gigi, andra med privattaxi eller Taxi Stockholm, Ulla-Britt och Berit, Laila och Elsbeth och Cecilia och undertecknad. (Varför beställde jag just Taxi Stockholm? Jo, den firman har kollektivavtal för sina förare...). Även i år gick färden med Gigi i spetsen för Sumphönorna söderut i Europa. I fjol var vi på Lesbos, nu var målet Mostar i såväl landet som regionen Bosnien Herzegovia.

Dubrovnik i Kroatien var planets destination. I ankomsthallen stod Dennis med skylten "Gigi".

Raka spåret till Mercabussen, som hade en annan planlösning för passagerarna än "vanliga" minibussar. Här satt vi tre och tre med ansiktena mot varandra. Vem kan tänka sig att sitta bakåtvänd? Vem kan absolut inte tänka sig att sitta bakåtvänd? De frågorna besvarades snabbt och färden började 09.25,

mot nordväst, via gränsstation och tullstation. Inne! Minst 24 grader varmt, hemma hade vi haft ensiffrigt, lågt... Lunch i värme och sommarblommor vid Trebinjica.

Sen en långsam vandring i närheten av floden då vi hörde gök, såg ormörnar, alpseglare, svarthuvad sparv, medelhavsstenskivatta (förstås!), kornsparv snyggt och prydligt, rallhäger och dvärgrördrom vid floden; turturduva på smaaaal väg, utan räcken. - Laila, titta på mig ett tag ;-).

Ja, litet till såg vi innan vi runt kl 16 ankom till Mostar, till Guesthouse Liska (sothöna!). Och nu var det dags att byta från engelska till svenska igen. Eddie, ägaren, hade bott 15 år i Sverige och nu på farfars tomt byggt upp ett pensionat, med hjälp av sin pappa. Pappan tänkte inte flytta tillbaka från Sverige. Efter att ha fått våra rum var det snart dags att vandra ner till gamla stan, en tur på 10 minuter kanhända (forsärla prickades in vid

floden) där vi drack lokalt öl eller vin, en del av oss, och fick rejäla matportioner, alla! Sen var det att lufsa hemåt och sussa gott, för min del.

Husen på vägen talar om, att det nyligen utkämpades bittra och förödande strider i regionen.

14 maj

Frukost och så avfärd varje morgon kl 08.45.

Mot norr, längs floden Neretkas västra strand till att börja med. Efter att ha passerat floden fortsatte vi norrut till Jablanica innan vi började uppfärden västerut. Vid infarten till en nationalpark stannade vi för fågelskådning – och kaffe. Dennis var snabbt på att inse koffeinbehovet hos denna kvinnogrupp från Sverige. Han hade tidigare under sina 4-5 år

som fågelguide i sitt forna hemland, endast haft engelska fågelskådare med sig, från sitt nuvarande hemland.

Där på taket av ett stenhus snett nedanför satt en stentrast snällt och väntade tills vi hade fått upp våra tubkikare. Och en göktyta gömde sig i buskaget nedanför också.

Vi var nu uppe på cirka 1 200 meters höjd över havet och där fanns en restaurang. Vi vågade oss på det av Dennis rekommenderade lokala köket, polenta med vitlök och smält smör därtill. Intressant att ha provat...

Nästa anhalt var 1 500 meter över havet, där vi bl a såg brandkronad kungsfågel. På vägen nedför berget blev vi brydda. En hund sprang

efter bilen i, som det kändes, kilometer efter kilometer, innan den stannade. Djurskyddsgänget i bilen blev äntligen lugnat...

15 maj

3911 steg, 2,4 km

Söderut gick färden denna dag. Första stoppet gjorde oss snudd på vimmelkantiga.

Backsvalor. I mängder! 2 500 par brukar häcka i sandbanken där, nya bon varje år, då sand tas från sandtaget varje vinter. Och biätare i mängder på andra sidan sandåsen. 250 par. Gränsstation, pass fram, tullstation – inne i Kroatien igen. Nu längs flodarmen till dess delta. Där på udden fick vi skåda sandtärna, fisktärna och kentsk tärna, stytlöpare, kustsnäppa, strandpipare, mindre och större, småsnäppa, spovsnäppa och höra trastsångare.

Och därefter ett dopp i Medelhavets vågor, ok då, Adriatiska havets, a v Gigi och under-tecknad. Synd att missa den chansen!

Lunch vid Vid. Skaldjursrisotto – läcker! Trettio grader varmt. Och i väntan på maten kom en hejdunrande hagelskur och regnet vräkte ner. Efter regnet 16 grader varmt. Det blev ingen mer skådning den dagen. Hemma vid halv sex. Dagens avrapportering/genomgång vidtar.

16 maj

5103 steg, 3,1 km

Dagen inleddes med jakten på balkanspettens, längs floden Buna en bit söder om Mostar.

(Fast först stannade vi på en bro över floden Neretka inne i Mostar och kollade in blek tornsvala.) Och, ja, den kom fram! Och sommargyllingar visade sig i sin prakt.

På andra sidan av floden fanns en restaurang, där vi slog oss ner i väntan på sprillans nyfångade foreller. De håvades upp ur sumpen inte långt från vårt bord.

En tur upp i bergen öster om Mostar vara nästa tur. Och här inledde vi "jakten på stenhönan". Trots enträgna försök att locka fram den med hjälp av telefonens ljud bidde det inget, denna dag.

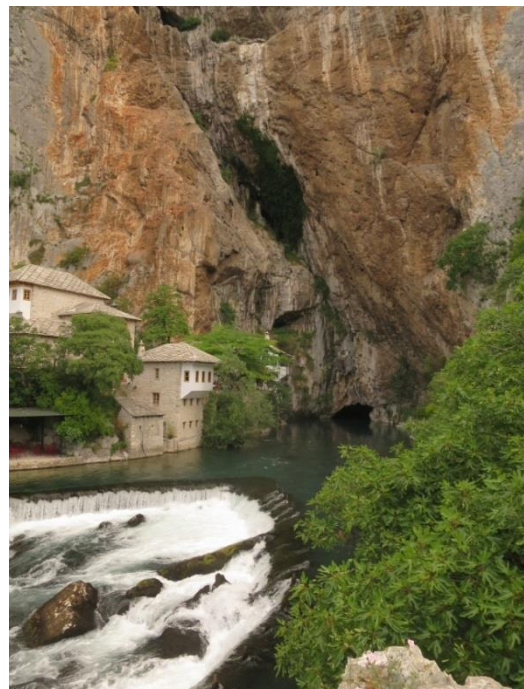

I stället fick vi historia till livs, romarna från 400-talet. Och en arabisk kyrkogård från samma århundrade. Bergstoppar på över 2 000 meter runt omkring oss och bergssidor där serber beskjutit kroater på 1990-talet.

17 maj

11778 steg, 6,9 km

Bunas källa var första stopp. Floden väller ut ur en bergssida, en karst inne i berget. Klippnötväcka och blåtrast visar sig snyggt där vi står och spanar upp längs bergssidoren. Ja, vi får ju bra positioner av Dennis och Gigi, så nog kan vi hitta dem då!

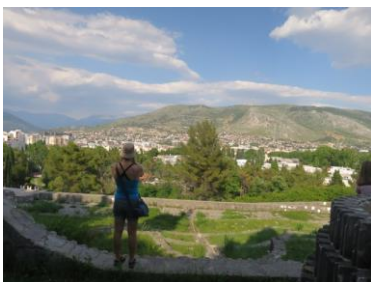
Nu gick färden längre upp i bergen, vi skulle ha fram stenhönan!” Och ja! Själv såg jag den alldeles på egen hand (jippi) och sen skådade vi flera längre upp, där Dennis hade hittat några.

Ner i dalen, vingård till lunch; goda sardiner, à la svenska sotare.

Eftermiddagen var varm. Upp väster om Mostar till karst fields, där rödfalk och ängshök och brun kärrhök visade sig – och minst 15 aftonfalkar! Ja, där fanns även brushanar och kohägrar och vitvingad tärna på marken som kändes som en våtmark på en bergsplatå.

I dag gick vi längre. Det berodde på att vi innan middagen tog en tur till partisanernas kyrkogård/ minnesgård. Den hade några av oss sett om på SVT veckan innan, i programmet Konst i fara e dy. De inhemska studenter som vara där, hjälpte oss med information. 1965 lät Tito bygga detta som minnesmärke över de partisaner som 1941 stred med honom mot tyskarna. Att platsen varit imponerande var lätt att inse. Nu förfallen. Sly invaderat.

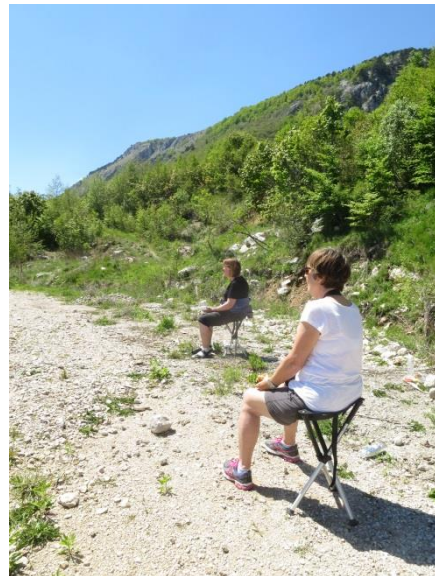

18 maj

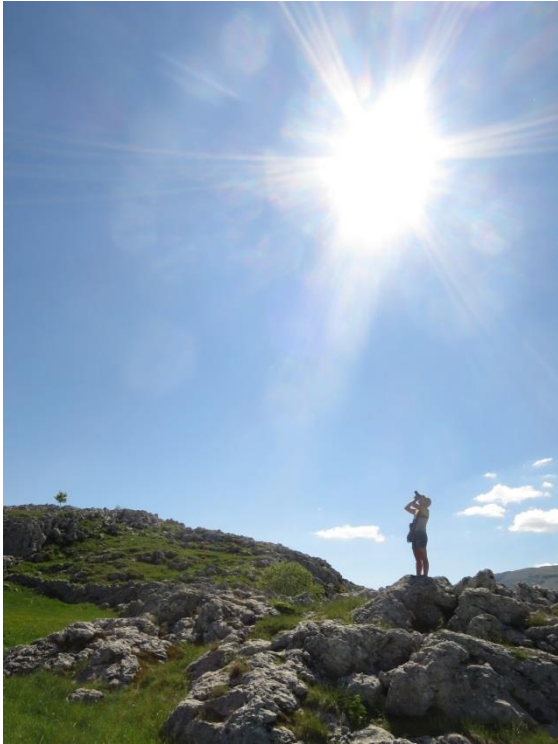
10719 steg, 6,4 km

Upp i bergen! Färden gick mot nordost på serpentinvägar upp genom ett bergspass och ner i en by en bit ner på andra sidan. Ett snabbt stopp på vägen och spaning på en bergsget i järn... Men snyggt stod den på klippan ner mot dalen.

I liten jacka p g a vinden gick vi på skogsvägar ner till en sommaräng, upp ännu längre och sen nedåt genom litet fjällängsnatur, ner till lunchpaket vid vägen ännu mer mot nordost.

Vi åkte på allt smalare grusvägar, efter en kort sträcka med asfalt..., passerade en begravningsplats från 1200-talet, de som opponerade sig mot makten i såväl kyrka som stat; får på sidan av vägen. Ännu smalare grusväg upp på 1 300 meter över havet, där alpkajor svävade över oss, efter att vi på vägen lyssnat på och beskådat en vacker ortolansparv.

I en dal strax österut över bergen, i Republika Srpska ligger Srebrenica. Skall aldrig glömmas bort.

I dag kan vi summera 125 fågelarter observerade – av Gigi och Dennis. Jag har färre för min personliga del...

19 maj

11759 steg, 7, 2 km

Marshland nästa! Nosen vänds åter söderut, öster om Metkovic stannar vi vid Hutova blato. Inga kikare framme då vi passerar området vid dammen, tack! Här ska man inte gå, egentligen..., och teveövervakas. Pungmes med bo ser vi då vi går på vallen i värmen. Eller snarare hettan.

Träsktärnor ser vi! Och några änder, en gök på en gren. Lunchmacka vid bilen, där svalor dricker vatten i pölen framför oss. Förstår dem.

Nästa anhalt den enda riktigt turistiga attraktionen på denna resa, vattenfallet nära Trebizat, i floden med samma namn. Bad? Javisst, för de två notoriska badarna... Kallt. Visst.

Sen bär det av mot nordost och vi traskar uppåt i en gammal liten stad, som klänger på bergssidan på östra stranden av Neretka söder om Mostar. Finfin utsikt från tornet, härlig trädgård där Dennis kände damen som gjort saft. Vi köpte. Förstås.

Dusch var nödvändigt efter denna supervarma dag. Vid genomgången på altanen vid gästhuset, med öl och/eller vin i glaset som förfriskning även denna dag, visade det sig att nu var gruppen uppe i 141 fågelarter som observerats. Det ni!

Sista kvällen med gänget, för den här gången, gick av stapeln på samma restaurang som vanligt. (I närheten av den berömda bron).

Nu i sällskap med Dennis, precis som första aftonen. Han, som inte äter lunch, sa han, hade ätit lunch med oss i veckan. Han som inte äter godis, sa han, åt godis i bilen under veckan. Så han fick bli a godis som tackpresent...

Hem och packa!

20 maj

Snabb- och lättfrukost före kvart i sex, då bilen gick mot Dubrovnik. Kl 10.10 lyfte planet mot Arlanda, och vi hann dit i tid; resan tog, raka spåret, 2 timmar och trekvart inklusive gränsövergång.

Ja, se även denna resa med sumphönorna var innehållsrik och trivsamt och kul. Och en och annan sång kom det också, ur min mun t ex. Tack för sällskapet och guidningen och hela allt!

säger
Gunnel

